

40 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	24.07.1961
Sıra no	40

1 Ocak 1961 tarihinde yürürlüğe giren 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Ziraî Kazançlar gelir vergisi mevzuuna ithal edilmiş bulunmaktadır.

Ziraî kazançların vergilendirilmesi yoluna girilirken; bu sektörün ilk defa gelir vergisine tabi tutulması ve bu faaliyet kolunun umumi bünyesi gözönüne alınarak, bu yeni mükellefiyetin şekil ve şartlarının tesbitinde hafifletici ve kolaylaştırıcı bazı tedbirlerin ittihazı zaruri bulunmuş ve bir meyanda diğer faaliyet kolları için tatbik edilmekte olan umumi hükümlerden farklı olarak, ziraî faaliyetlerin vergilendirilmesinde, muaflik, istisna, kazancın tesbiti ve defter tutma gibi hususlarda daha az külfet yükleyen hükümler derpiş olunmuştur.

VERGİNİN MEVZUU (ZİRAÎ FAALİYET)

Gelir Vergisi Kanununun 52 inci maddesinde, ziraî faaliyetlerden elde edilen kazançların ziraî kazanç sayılacağı şeklinde umumi bir kaide vaz olunduktan sonra, ziraî faaliyetin etraflı bir tarifi yapılmıştır. Bu tarif, ziraî faaliyet mefhumunun içinde bulunan bütün unsurları birleştirmektedir.

Tarife göre ziraî faaliyetler şu karekterlerine göre teşhis ve tesbit edileceklerdir :

A _ Faaliyet yeri : Arazi, deniz, göl veya nehirler olacaktır. Bazı nebat ve hayvan cinslerinin doğrudan doğruya arazi üzerinde yetiştirilmemesi ziraî faaliyetin mahiyetini değiştirmez.

B _ Faaliyet şekli : Ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme; ıslâh veya doğrudan doğruya tabiattan istifade suretiyle olacaktır. Ayrıca; aşım yaptırmak maksadiyle erkek damızlık beslenmesi, çiftçiye ait her türlü ziraat alet ve makinelerinin başka çiftçilerin ziraî istihsal işlerinde çalıştırılması şeklinde yapılan faaliyetler de ziraî faaliyet sayılacaktır.

C _ Faaliyetin maksadı : Nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsaline, avlanmasına; avcılarının ve yetiştiricileri tarafından muhafazasına, taşınmasına, satılmasına veya bu mahsullerden sair şekillerde faydalanılmasına matuf olacaktır.

Aynı maddede ziraî faaliyet ve kazançlar ile diğer faaliyet ve kazançlar arasındaki sınırlar şu şekilde tesbit edilmiştir :

A _ Sınai faaliyet ile sınır : Ziraî mahsullerin ziraî istihsale müteferri olarak işlenmesi suretiyle değerlendirilmeleri de ziraî faaliyet mevzuuna girer. Ancak, ziraî mahsullerin işlenmesi ameliyesi, aynı teşebbüsün parçasını teşkil eden bir işletmede yapılmakta ise, bu işletmenin sınai bir müessese ehemmiyet ve genişliğinde olmaması ve sadece parçasını teşkil ettiği teşebbüsün mahsullerini işlemesi şarttır.

B _ Ticarî faaliyet ile sınır : Ziraî faaliyetlerden elde olunan mahsullerin dükkân veya mağaza açılmak suretiyle satılması halinde, mahsullerin dükkân veya mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar ziraî faaliyet sahasına dahildir. Çiftçilerin doğrudan doğruya ziraî faaliyetleriyle ilgili alım satım işlerinin tedbiri için açtıkları yazıhaneler - faaliyetleri bu konuya inhisar etmek şartıyla- dükkân ve mağaza sayılmaz.

Bu duruma göre, çiftçiler mahsullerini bir dükkân veya mağaza açmak suretiyle sattıkları takdirde, mahsullerin bu dükkân veya mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar ziraî faaliyet içinde ve bundan sonraki safhalar da ticarî faaliyet içinde mütalâa edilecektir. Ancak, çiftçilerin münhasıran ziraî faaliyetleri ile ilgili alım satım işlerini idare maksadıyla açtıkları yazıhaneler, dükkân veya mağaza sayılmıyacağından faaliyetin bu konuya inhisar etmesi şartıyla, bu suretle bu yerlerde icra edilen faaliyetler de ziraî faaliyet addolunacaktır.

C _ Teşebbüsün şekli itibariyle sınır : Gelir Vergisi Kanununda ziraî işletmeleri işletenlere (Çiftçi) denileceği açıklanmış ve kollektif şirketler ile komandit şirketlerin ziraî faaliyetle iştigal etseler dahi çiftçi addolunmuyacağı ve ortakların bu şirketlerden aldıkları hisselerin ticarî kazanç sayılacağı hükme bağlanmıştır.

